

Verslo paramos programa

Phare verslo paramos programa - SMECA

Mokesčių sistema ir Europos valiutų sąjunga

TURINYS

MOKESČIAI EUROPOS SAJUNGOJE	3
ES mokesčių politika	3
- Mokesčių harmonizavimas ir koordinavimas	3
Netiesioginiai mokesčiai	5
- Pridėtinės vertės mokestis – PVM	5
- Vidiniai Bendrijos sandoriai (lentelė)	8
- Mokesčių tarifai	9
- Valstybėse narėse taikomų PVM tarifų sąrašas (lentelė)	10
- PVM sistema prekiautojams	11
- Vidiniai Bendrijos sandoriai	11
- Užsakymas paštu ir nuotolinė prekyba	14
- Specialios schemos nuotolinei prekybai taikymo slenksčiai (lentelė)	16
- Dalies PVM grąžinimas užsienio įmonėms	17
- Pridėtinės vertės mokesčio identifikacijos numeris	18
- PVM identifikacijos numeris valstybėse narėse (lentelė)	19
Tiesioginiai mokesčiai	20
- Korporacinis mokestis	20
Europos valiutų sąjunga	22

MOKESČIAI EUROPOS SĄJUNGOJE

- **ES mokesčių politika**

- **Netiesioginiai mokesčiai**

Šiais mokesčiais apmokestinami produktai bei vartojimas, tačiau apmokestinamieji asmenys (prekiautojai ar pramonės įmonės), kurie moka šiuos mokesčius, surenka juos valstybės vardu ir, įtraukdami juos į prekės kainą, peradresuoja galutiniam vartotojui, kuriam ir tenka šių mokesčių našta (PVM ir akcizo mokestis)

- **Tiesioginiai mokesčiai**

Šiuos mokesčius tiesiogiai moka mokesčių mokėtojai. Tai tokie mokesčiai kaip pajamų mokestis, korporacinis mokestis, turto mokestis ir dauguma vietinių mokesčių.

ES MOKESČIŲ POLITIKA

Europos Sąjunga mokesčių politikoje atlieka tik pagalbinį vaidmenį.

Mokesčių politika yra nacionalinio suvereniteto simbolis, kuris tapo ypač svarbus įvedus Eurą, kadangi valstybėms narėms neliko erdvės veiksams pinigų politikos srityje, tuo tarpu erdvę veiksams, susijusiems su biudžeto politika, stipriai apribojo Maastrichto sutartis, o taip pat Stabilumo ir augimo paktas.

Be to, ES valstybės narės gauna mokesčių pajamas iš labai įvairių šaltinių ir balansas tarp netiesioginių ir tiesioginių mokesčių labai skiriasi.

Mokesčių harmonizavimas ir koordinavimas

EB sutartyje yra nedaug nuostatų, reglamentuojančių mokesčių koordinavimą, tuo tarpu pastarasis gali būti įgyvendinamas tik numatant bendras nuostatas vieningai

rinkai tiesioginių mokesčių atveju (94 str.), o netiesioginių mokesčių atveju - remiantis specifinėmis Sutarties nuostatomis (90-93 str.).

Reikia pasirinkti tarp visiško mokesčių harmonizavimo su vienoda apmokestinimo baze bei tarifais - kaip numatoma ES sutarties 93 straipsnyje dėl netiesioginių mokesčių - , ir mokesčių koordinavimo, kurie suartina ES mokesčių politikas, remiantis elgesio kodeksais, rekomendacijomis ir sutartimis ar net direktyvomis. Europos mokesčių koordinavimas jokių būdu nesiekia visiems vienodos mokesčių sistemos. ES vidaus rinkoje ypatingai jaučiamas tam tikro lygio susilieimo poreikis siekiant, kad rinka veiktų efektyviau.

Mokesčių harmonizavimas Europos Sąjungoje susijęs su fundamentinėmis problemomis.

Neįmanoma harmonizuoti mokesčių tarifų, kol nėra visiškai harmonizuotos mokesčių sistemos, o to ES nuostatos nenumato. ES mokesčių politikos tikslas nėra įvesti bendrus mokesčius. Vis dėlto, įmanoma pasiekti, kad mokesčių derinimas ir koordinavimas progresuotų. Šią mintį galima lengvai paaiškinti. Progresas mokesčių koordinavime yra esminis dalykas, siekiant panaikinti tolimesnes vieningos rinkos užbaigimo ir tinkamo funkcionavimo kliūtis, tuo tarpu mokesčių koordinavimas kartu yra ir gyvybiškai svarbi priemonė, norint išvengti dvigubo apmokestinimo, mokesčių vengimo bei nesąžiningos mokesčių konkurencijos. Taip pat tai reiškia tinkamo vieningos rinkos funkcionavimo, o kartu ir Europos ekonomikos konkurencingumo, stiprinimą.

Kita vertus, Europos Sąjungoje valstybės narės nustato mokesčių tvarką, o ne pati ES. Skirtingai nuo JAV, kur du trečdaliai mokesčių nustatomi centralizuotai, tokie dalykai kaip apmokestinimo bazė, mokesčių tarifai ir atleidimai nuo mokesčių yra organizuojami, naudojant skirtingus ir konkuruojančius veikimo būdus. Be to, tarp valstybių narių nėra įsipareigojimų keistis informacija. Galimybės išsisukti nuo mokesčių ar juos apeiti vieningoje ES rinkoje yra didelės, kadangi rinka yra pasidalinusi į skirtingas mokesčių sistemas. Tai ne tik sąlygoja konkurenciją ir pajamų iš mokesčių netekimą, bet taip pat ir pažeidžia sąžiningumo principą mokesčių sistemoje.

NETIESIOGINIAI MOKESČIAI

EB sutarties 90 straipsnis draudžia bet kokią mokesčių diskriminaciją, kuri - tiesiogiai ar netiesiogiai - suteiktų nacionaliniams produktams pirmenybę prieš produktus iš kitų valstybių narių.

Sutarties 93 straipsnis siekia apyvartos mokesčių, akcizo mokesčių ir kitų netiesioginių mokesčių formų harmonizavimo. PVM - pirmasis mokestis, kuris buvo numatytas harmonizuoti.

Romos sutartyje numatytas netiesioginių mokesčių harmonizavimas. Šis tikslas vis dar nėra pasiektas - tiek kalbant apie PVM, tiek ir apie akcizo mokestį. Įdomu tai, kad šie mokesčiai nėra labai svarbūs verslo padėties kontekste, kadangi jie turi poveikį galutiniam vartotojui ir todėl jų poveikis konkurencijai neutralus. Tai lengvai galima paaiškinti, remiantis Vokietija ir Liuksemburgu, kurie turi žemiausius PVM tarifus Europos Sąjungoje ir iki šiol nepralenkė kitų valstybių verslo padėties srityje.

PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS - PVM

PVM Europos Ekonominėje Bendrijoje įvestas 1970 metais pirmąją ir antrąją PVM direktyvomis ir buvo skirtas pakeisti produkcijos ir vartojimo mokesčius. 70 metais priimtas sprendimas - paskirti dalį įplaukų iš PVM, išskaičiuojamų remiantis vienodu pagrindu, Bendrijos biudžetui finansuoti - nutiesė kelią PVM harmonizavimui. Šeštoji PVM direktyva (77/388/EEC) užtikrino, kad mokestis bus taikomas tiems patiems sandoriams visose valstybėse narėse, tuo būdu suformuodama bendrą Bendrijos finansavimo pagrindą, ir numatė bendrą įvertinimo pagrindą.

Pridėtinės vertės mokestis imamas kiekvienoje prekių ir paslaugų gamybos ir platinimo grandinės stadijoje. Apmokestinimo bazė yra bendras kiekis, mokamas už sandorį, neįskaitant PVM, išskyrus kai kuriuos atleidimo nuo mokesčio atvejus. Dėl atskaičiavimų ankstesnėse grandinės stadijose, PVM nedidėja. Kiekvienas apmokestinamas asmuo įpareigotas mokėti PVM savo apyvartos metu (išeigos mokestis), iš kurių gali būti išskaičiuojamas PVM už išlaidas ir investicijas (indėlio

mokestis). Iš mokesčio, kurį moka galutinis prekių ar paslaugų vartotojas, mokesčio dalis nėra išskaičiuojama. Mokestis paremtas PVM tarifu, pritaikant prie gautų prekių ar paslaugų kainos be PVM.

1987 Komisija pasiūlė pirmą žingsnį link apmokestinimo mokesčių kilmės principu (apmokestinimas šalyje, kurioje parduodama), remiantis kliringo sistema, skirta reikšmingo įplaukų judėjimo tarp valstybių narių prevencijai. Vis dėlto, nesugebėjimas susitarti dėl kliringo sistemos arba dėl tarifų sulyginimo sustabdė bet kokią greitesnį ėjimą šia kryptimi. Todėl buvo priimtas laikinas sprendimas, **derinantis mokesčių kilmės ir apmokestinimo vietoje principus**, ir įgalinantis panaikinti kontrolę prie sienų. Laisvas prekių judėjimas Bendrijoje svarbus tuo, kad prekybos tarp valstybių narių nebebuvo galima traktuoti kaip importo ar eksporto. Sienos pervažiavimas nebetraktuojamas kaip apmokestinamas įvykis; atsakomybė už mokestį numatoma sandoriais, kadangi jos reglamentavimas priklauso nacionalinei sistemai.

Vieninga Europos rinka buvo užbaigta 1993 m. sausio 1 d. Nuo šios datos prekės, asmenys, paslaugos ir kapitalas gali laisvai judėti Europos Sąjungoje. Pagrindiniai su PVM susiję potvarkiai, taikomi nuo minėtos datos yra tokie:

➤ Privatiems asmenims perkant prekes kitoje valstybėje narėje, PVM mokestis mokamas šalyje, kurioje prekės yra perkamos (**kilmės šalies principas**). Tuomet jie gali grįžti namo su savo pirkiniais ir daugiau neapmokestinami. Yra keletas išimčių:

- Naujų transporto priemonių (praėjus mažiau nei šešiams mėnesiams nuo pagaminimo arba jei nuvažiuotų kilometrų skaičius neviršija 6000) pirkimas kitoje valstybėje narėje. Šis sandoris apmokestinamas valstybėje narėje remiantis apmokestinimo vietoje principu pagal šios valstybės narės tarifus ir suderinamai su joje priimtomis taisyklėmis. Transporto priemonė turi būti registruota ir apmokestinta toje šalyje, kurioje gyvena pirkėjas.

- Įmonių, esančių kitoje valstybėje narėje, prekyba paštu užsakomomis prekėmis. Kai pardavėjas prisiima atsakomybę už užsakytų prekių

transportavimą, PVM bus skaičiuojamas arba pagal tarifus, taikomus šalyje, kurioje gyvena pirkėjas, arba pagal tarifus pardavėjo šalyje, priklausomai nuo pardavėjo metinės prekybos apimties toje šalyje, į kurią pristatomos prekės.

➤ Valstybių narių įmonėms prekiaujant vienai su kita, PVM mokamas toje valstybėje narėje, į kurią prekės atvežamos (**apmokestinimo vietoje principas**) pagal tos valstybės narės tarifus ir sąlygas.

Prekes tiekiančios įmonės apmokestinamos nuliniu tarifu.

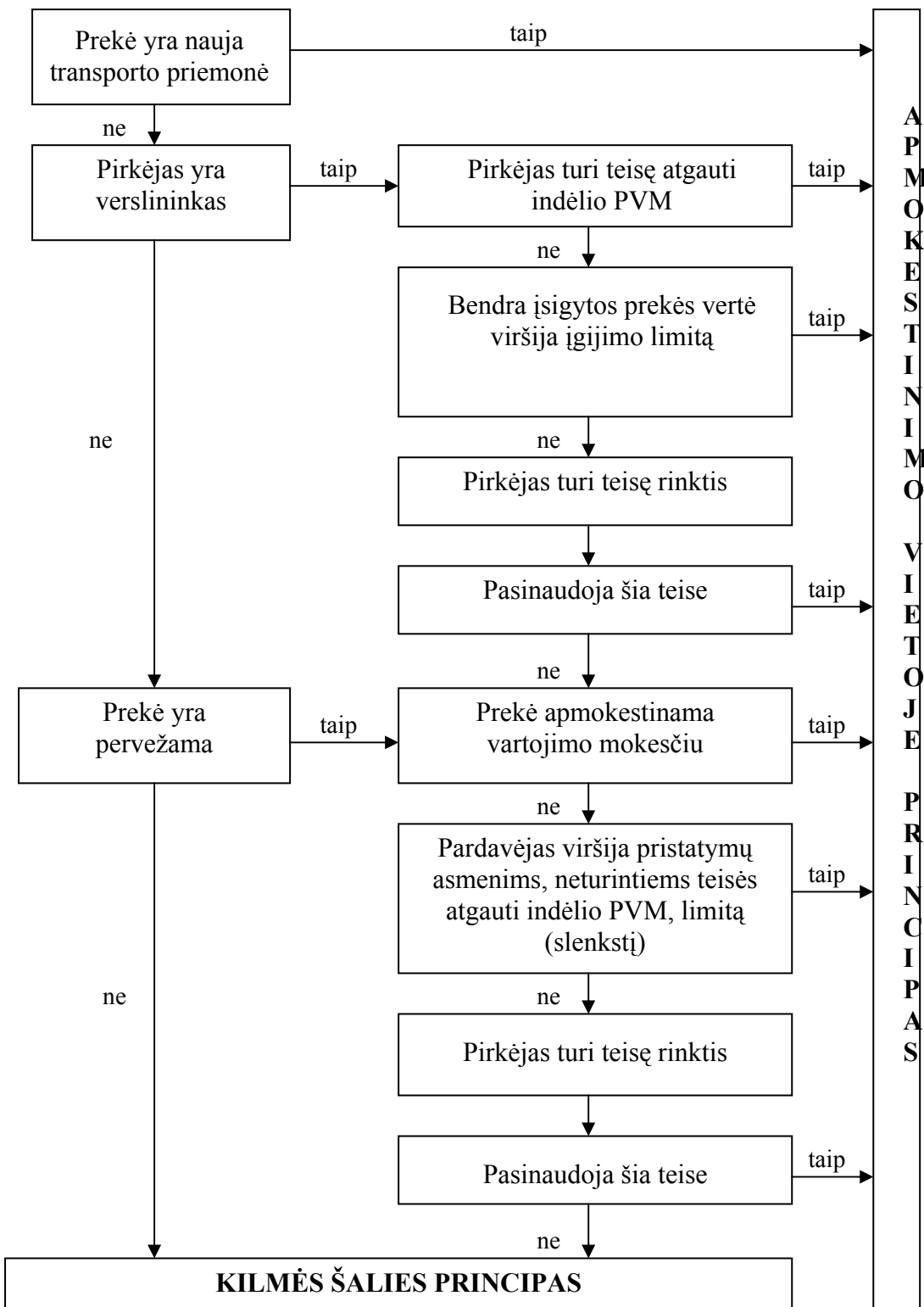
Gaunančios prekes įmonės grąžina mokesčius už kitoje valstybėje narėje pirktas prekes. (Šis pereinamasis susitarimas yra taikomas iki to laiko, kai sandoriai bus sudaromi remiantis **kilmės šalies principu – galutinės apmokestinimo sistemos** idėja.)

Pridėtinės vertės mokesčio sistemos Europos Sąjungoje santrauka

Kilmės šalies principas reiškia, kad pardavimas pridėtinės vertės mokesčiu bus apmokestinamas šalyje, kurioje prekės ar paslaugos yra tiekiamos; pardavimai traktuojami kaip vietiniai sandoriai.

Kita vertus, **apmokestinimo vietoje principas** reiškia, kad anksčiau taikytas importo PVM Europos Sąjungoje bus pakeistas įgijimo mokesčiu. Eksportuojamos prekės ir toliau bus atleidžiamos nuo mokesčio kilmės šalyje. Įgijimo mokestis turi būti mokamas įplaukas kontroliuojančioms institucijoms toje šalyje, į kurią prekės įvežamos. Įgijimo mokestį turi mokėti pirkėjas, kuris gali šį mokestį deklaruoti kaip indėlio PVM, tuomet mokestis tampa tokiu, kuris suteikia importuotojui teisę susigrąžinti indėlio PVM išankstiniame PVM mokėjimo periode, įskaitant ir importo, ir įsigijimo mokesčius.

Vidiniai Bendrijos sandoriai

MOKESČIŲ TARIFAI

PVM tarifas nustato pačios valstybės narės, tačiau standartinis tarifas, taikomas prekių ir paslaugų tiekimui bei prekių importavimui, turi būti vienodas, siekiant, kad būtų laikomasi neutralumo reikalavimų. Valstybėms narėms leidžiama taikyti padidintus ar sumažintus tarifas tam tikroms prekių kategorijoms, jei tokie tarifai yra nustatyti tokie, kad būtų įmanomas pilno indėlio mokesčio išskaičiavimas.

1992 m. buvo priimta direktyva dėl PVM tarifų suderinimo. Ši direktyva, numatanti minimalių tarifų sistemą, sąlygojo tai, kad nuo 1993 m. sausio 1 d. standartinis tarifas negali būti nustatytas mažesnis nei 15%. Vis dėlto, valstybėms narėms buvo suteikta galimybė taikyti vieną ar du lengvatinius tarifas - 5% ar didesnius - tam tikroms prekių ir paslaugų kategorijoms. Buvo numatyti kai kurie pereinamieji suvaržymai, siekiant atsižvelgti į ypatingas situacijas.

Dabartinio minimalaus pridėtinės vertės mokesčio standarto tarifo (15%) galiojimas įvairiose valstybėse narėse turėtų būti pratęstas nuo 2001 m. sausio 1 d. iki 2005 m. gruodžio 31 d. (Tarybos direktyvos pasiūlymas).

VALSTYBĖSE NARĖSE TAIKOMŲ PVM TARIFŲ SĄRAŠAS

Valstybės narės	Lengvatinis tarifas II	Lengvatinis tarifas I	Standartinis tarifas	Parking Rate
Belgija	-	6	21	12
Danija	-	-	25	-
Vokietija	-	7	16	-
Graikija	4	8	18	-
Ispanija	4	7	16	-
Prancūzija	2.1	5.5	19,6	-
Airija	4,2	12.5	21	12.5
Italija	4	10	20	-
Liuksemburgas	3	6	15	12
Nyderlandai	-	6	17.5	-
Austrija	-	10 / 14	20	-
Portugalija	-	5 / 12	17	-
Suomija	-	8 / 17	22	-
Švedija	-	6 / 12	25	-
Jungtinė Karalystė	-	5	17.5	-

Situacija 2000 m. spalio mėn.

PVM SISTEMA PREKIAUTOJAMS

Remiantis Vieningos rinkos įvedimu 1993 m. sausio 1 d., buvo pakeista tarp valstybių narių judančios prekių apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu sistema. Kalbant apie tokią prekybą, importo ir eksporto sąvokos buvo panaikintos, o jas pakeitė prekių tiekimo ir įsigijimo Bendrijos viduje sistema.

Valstybių narių įmonėms prekiaujant tarpusavyje, PVM mokamas valstybėje narėje, į kurią prekės yra įvežamos (**apmokestinimo vietoje principas**), pagal tos valstybės narės tarifus ir sąlygas.

Vidiniai Bendrijos sandoriai

Jei PVM registruotas prekytojas vienoje ES valstybėje narėje tiekia prekes PVM registruotam prekytojui kitoje ES valstybėje narėje, toks prekių tiekimas su kai kuriomis išimtimis traktuojamas kaip tiekimas Bendrijos viduje. PVM registruotas prekytojas gali taikyti nulinį tarifą prekių tiekimui klientui kitoje ES valstybėje narėje, jeigu

- klientas registruotas pridėtinės vertės mokesčiui kitoje ES valstybėje narėje
- tiekėjas savo užrašuose turi vartotojo PVM registracijos numerį
- ant važtaraščio tiekėjas pažymi „nuliniu tarifu apmokestinamos prekės Bendrijai“
- prekės yra siunčiamos ar vežamos į tą kitą ES valstybę narę
- tiekėjas pateikia savo klientų PVM registracijos numerį ant pardavimo važtaraščio

Pavyzdžiai:

1 atvejis:

Vidiniai Bendrijos sandoriai tarp dviejų apmokestinamų asmenų

Austrija	Belgija
Gamintojas A tiekia prekes prekiautojui B Belgijoje	Prekiautojas B Belgijoje perka prekes iš gamintojo A Austrijoje
A asmuo tiekia prekes B asmeniui Prekių pervežimas $A \Rightarrow B$	

Apmokestinimo vieta yra Austrija, kur prasideda pervežimas.

Tiekimas Bendrijos viduje yra atleistas nuo PVM (nulinis tarifas).

A asmens sudarytas važtaraštis turi nurodyti tiek A, tiek B PVM identifikacijos numerį (PVM identifikacijos numerio patikrinimas).

A asmens sudarytas važtaraštis turi nurodyti tiek A, tiek B PVM identifikacijos numerį (gamintojas ir prekiautojas).

B įsigyja prekes Bendrijos viduje. Įsigijimo PVM gali būti išskaičiuojamas iš karto, kai apie jį pranešama, jei B naudoja prekes tokiai veiklai, kuri suteikia jam teisę į mokesčio išskaičiavimą.

2 atvejis:

Tiekimas Bendrijos viduje tarp dviejų apmokestinamų asmenų; perveža pirkėjas

Austrija	Belgija
Gamintojas tiekia prekes prekiautojui B Belgijoje.	Prekiautojas B Belgijoje perka prekes iš gamintojo A Austrijoje.
Prekes perveža B arba trečias asmuo B vardu Prekių pervežimas $A \Rightarrow B$	

Apmokestinimo vieta yra Austrija, kur pervežimas prasideda.

Tiekimas Bendrijos viduje yra atleistas nuo PVM (nulinis tarifas).

(Šis atvejis nesiskiria nuo pirmojo.) Prekių įsigijimo Bendrijos viduje apibrėžimas neišskiria ir tokių situacijų, kai prekes perveža pats klientas ar jo įgalioti asmenys.

3 atvejis:

Vidiniai Bendrijos sandoriai tarp trijų apmokestinamų asmenų

(Du atviri vidiniai Bendrijos sandoriai)

Austrija	Belgija	Danija
A Austrijoje Žaliava	Gamintojas B Belgijoje perka žaliavą iš A Austrijoje ir parduoda savo produktą prekiautojui Danijoje.	D Danijoje Prekiautojas
Prekių pervežimas $A \Rightarrow B \Rightarrow D$		

Gamintojas B turi įsitikinti, kad prekiautojas Danijoje yra įsipareigojęs mokėti PVM. (Patikrinti PVM identifikacijos numerį.) B parduoda prekes be PVM Danijos prekiautojui, ir siunčia deklaraciją į atitinkamas Belgijos institucijas. Gamintojas B turi įrodyti, kad prekės iš tiesų buvo išvežtos iš Belgijos.

Gamintojas B perka žaliavas iš A be PVM. Jis turi deklaruoti ir išskaičiuoti PVM pagal Belgijoje taikomus tarifus.

Jei aukščiau paminėtos sąlygos tiekimui Bendrijos viduje nėra patenkintos (pavyzdžiui, jei klientas nepateikia PVM registracijos numerio), tiekėjas įpareigotas mokėti PVM pagal savo šalies tarifus.

Kai registruoti pardavėjai parduoda prekes neregistruotiems asmenims kitose valstybėse narėse, prekės apmokestinamos PVM pagal pardavėjo šalies tarifus. Tačiau yra daug išimčių:

Užsakymas paštu ir nuotolinė prekyba

Nuotolinė prekyba vieningoje rinkoje vyksta tada, kai tiekėjas vienoje ES valstybėje narėje parduoda prekes asmeniui kitoje ES valstybėje narėje, ir pastarasis neturi PVM registracijos numerio bei tiekėjas yra atsakingas už prekių pristatymą. Tai būtų paštu ar telefonu užsakomos prekės arba tele-parduotuvės. O taip pat bet kokia kita prekyba, kai prekės yra gabenamos klientui, esančiam kitoje valstybėje narėje.

Tiekėjas valstybėje narėje A, nuotolinės prekybos būdu parduodantis prekes PVM registracijos numerio neturintiems klientams kitoje ES valstybėje narėje, turi mokėti PVM valstybėje narėje A, kol pardavimų vertė pasiekia toje valstybėje narėje taikomą slenkstį (žr. lentelę žemiau). Kai tiekėjo pardavimų vertė viršija slenkstį kitoje ES valstybėje narėje, tiekėjas yra įpareigotas prisiregistruoti toje ES valstybėje narėje ir mokėti PVM pagal minėtoje valstybėje narėje taikomus tarifus.

Jei atitinkamas slenkstis nėra viršijamas, tiekėjas gali pasirinkti PVM mokėti toje ES valstybėje narėje, į kurią parduoda prekes nuotolinės prekybos būdu.

Išimtis:

Bet kuris tiekėjas, kuris per atstumą pardavinėja akcizo mokesčiu apmokestinamas prekes į kitą valstybę narę, turi užsiregistruoti toje valstybėje narėje, kadangi nuotolinė prekyba akcizo mokesčiu apmokestinamomis prekėmis visada bus apmokestinama PVM toje ES valstybėje narėje, į kurią prekės siunčiamos.

Nuotolinės prekybos pavyzdys:

Austrija	Belgija
Austras A parduoda prekes privačiam asmeniui Belgijoje B	Privatus asmuo Belgijoje perka prekes iš Austrijos prekiautojo A.
Prekės yra transportuojamos asmeniui B asmens A vardu Prekių pervežimas A	

Prekes siunčia arba perveža tiekėjas asmeniui kitoje valstybėje narėje: jei PVM būtų taikomas toje valstybėje narėje, kurioje perkama, prekės būtų perkamos paštu prekiaujančių įmonių ar bendrai tele-parduotuvių pagalba toje valstybėje, kur taikomi žemiausi tarifai.

Kaip išimtis pagrindinei taisyklei, susijusiai su prekių tiekimo vieta (tiekimo vieta yra kur pervežimas ar persiuntimas prasideda), nuotolinės prekybos atvejais tiekimo vieta laikoma ta vieta, kurioje prekės yra tuo metu, kai persiuntimas ar pervežimas pirkėjui pasibaigia. Ši taisyklė (išskyrus pardavimus, kurie neviršija tam tikrų slenksčių) yra taikoma nuotolinei prekybai su individualiais neapmokestinamais asmenimis, ūkininkais, kuriems nustatytas pastovus mokestis, apmokestinamais asmenimis, kurie neturi teisės į mokesčių grąžinimą ir neapmokestinamais asmenimis.

Šios pirkėjų kategorijos, išskyrus individualius neapmokestinamus asmenis, gali pasirinkti normalių įsigijimų Bendrijos viduje taisyklių taikymą arba šios normalios taisyklės gali tapti privalomos - kai pirkinų Bendrijos viduje vertė per einamuosius kalendorinius metus viršija slenkstį, kurį nustato kiekviena valstybė narė. Minėtas slenkstis negali būti mažesnis nei 10 000 eurų.

Su nuotoline prekyba susijusios nuostatos numatė išimtį, kuri teigia, kad tiekimas laikomas vykstančiu valstybėje narėje, kurioje pervežimas ar persiuntimas prasideda, jei bendra apmokestinamo asmens nuotolinių pardavimų vertė į tą pačią valstybę narę neviršija 100 000 eurų einamaisiais metais. Valstybės narės gali pasirinkti apriboti slenkstį iki 35 000 eurų. Ši taisyklė tampa sudėtingesnė dėl nuostatos, kad apmokestinamas asmuo, dalyvaujantis nuotolinėje prekyboje, gali rinktis apmokestinimą toje valstybėje narėje, kurioje pervežimas ar persiuntimas pasibaigia.

Specialios schemos nuotolinei prekybai taikymo slenksčiai

Valstybė narė	Specialios schemos nuotolinei prekybai taikymo slenksčiai	Lengvatos smulkioms įmonėms
Belgija	35 000 EUR 1 500 000 BEF	5 000 EUR 225 000 BEF
Danija	35 000 EUR 280 000 DKK	2 400 EUR 20 000 DKK
Vokietija	100 000 EUR 200 000 DM	12 255 EUR 25 000 DM
Graikija	35 000 EUR 8 200 000 GRD	6 000 EUR arba 2 000 EUR 1 800 000 GRD arba 600 000 GRD
Ispanija	35 000 EUR 4 500 000 PTE	-
Prancūzija	100 000 EUR 700 000 FRF	10 000 EUR 70 000 FRF
Airija	35 000 EUR 29 000 IEP	50 000 EUR 40 000 IEP
Italija	35 000 EUR 54 000 000 ITL	-
Liuksemburgas	100 000 EUR 4 200 000 LUF	10 000 EUR 400 000 LUF
Nyderlandai	100 000 EUR 230 000 NLG	-
Austrija	100 000 EUR 1 400 000 ATS	22 400 EUR 300 000 ATS
Portugalija	36 900 EUR 6 300 000 ESP	10 215 EUR arba 12 770 EUR 2 000 000 ESP arba 2 500 000 ESP
Suomija	35 000 EUR 200 000 FIM	10 000 EUR 50 000 FIM
Švedija	35 000 EUR 320 000 SEK	-
Jungtinė Karalystė	100 000 EUR 62 000 GBP	65 500 EUR 48 000 GBP

Dalies PVM grąžinimas užsienio įmonėms

Jei įmonė registruota pridėtinės vertės mokesčiui Europos Sąjungos valstybėje narėje, ir jūs perkate prekes ar paslaugas kitoje ES valstybėje narėje, gali būti, kad turėsite mokėti PVM toje šalyje, kur perkate. Pavyzdžiui, jei dalyvaujate prekybos mugėje kitoje valstybėje narėje. Tačiau yra galimybė atgauti dalį sumokėto mokesčio.

Pridėtinės vertės mokestis gali būti sumažintas įmonėms tik tuomet, jei jos turi teisę į indėlio mokesčio išskaičiavimą. Būtina sąlyga yra ta, kad prekės ar paslaugos būtų įgytos iš kitos kompanijos, o ne iš besikreipiančiam asmeniui priklausančios įmonės.

Aštuntoji Tarybos direktyva detaliai reglamentuoja:

Direktyva galioja tuomet, jei apmokestinamas asmuo per ne mažiau kaip trijų mėnesių laikotarpį ar ne daugiau kaip per vienerius kalendorinius metus, ar per mažiau nei trijų mėnesių laikotarpį, kai pastarasis laikotarpis reprezentuoja likusius kalendorinius metus, yra:

- neturėjęs toje šalyje:
 - nei vietos savo ekonominei veiklai, nei fiksuotos įstaigos, iš kurios verslo sandoriai būtų vykdomi;
 - jei tokia vieta ar fiksuota įstaiga egzistuoja, savo nuolatinės gyvenamosios vietos ar vietos tinkamos normaliai gyventi;
- netiekė prekių ir netiekė paslaugų toje šalyje, išskyrus:
 - transporto paslaugas ir joms pagalbines paslaugas;
 - paslaugas tais atvejais, kai mokestis yra mokamas to asmens, kuriam jos teikiamos.

Valstybės narės gražina dalį mokesčių apmokestinamiems asmenims:

- PVM apmokestintų paslaugų ar kilnojamojo turto atvejais, jei tiekėjai yra kiti apmokestinami asmenys šalies teritorijoje;
- PVM apmokestintų prekių importavimo į šalį atveju, jei minėtos prekės yra būtinos įmonės veiklai ar klientui teikiamų apmokestinamų paslaugų atveju.

Pridėtinės vertės mokesčio identifikacijos numeris

Privatiems asmenims kilmės principu paremtas apmokestinimas išlieka pagrindiniu bendros PVM sistemos principu, o prekybai tarp įmonių valstybėse narėse pagrindinis principas - apmokestinimo vietoje. Viena iš sąlygų neapmokestinamam tiekimui Bendrijos viduje yra PVM identifikacijos numeris.

Pridėtinės vertės mokesčio identifikacijos numeris siekia užtikrinti, kad PVM reglamentai, susiję su Europos Sąjungoje tiekiamomis ir transportuojamomis prekėmis, taikomi teisingai. Tiekėjo PVM identifikacijos numeris turi būti visuose važtaraščiuose. Įplaukų už mokesčius įstaigos yra atsakingos už PVM numerių paskyrimą.

Eksportuotojams eksportuojamos prekės į kitas ES valstybes narės nebus apmokestinamos tik tuo atveju, jei pirkėjas pateiks savo PVM identifikacijos numerį.

Tiekėjas turi patikrinti pirkėjo PVM identifikacijos numerio galiojimą.

Siekiant protokoluoti prekybą Bendrijos viduje, kiekvienas verslininkas privalo pateikti taip vadinamą "ES pardavimų sąrašą" už įplaukas atsakingoms institucijoms, kuriame turi būti išvardintos nuo mokesčių atleistos prekės, kurias įmonė tiekia kitoms valstybėms narėms.

PVM identifikācijas numuris valstybēse narēse

Valstybē narē		PVM identifikācijas numuris
Belgija	BE	Le numéro d'identification à la taxe sur la valeur ajoutée BTW – identificatienummer
Danija	DK	Momsregistreringsnummer
Vokietija	DE	Umsatzsteuer – Identifikationsnummer
Graikija	EL	Arithmos Forologikou Mitroou FPA
Ispanija	ES	El número de identificación a efectos del Impuesto sobre el Valor Anadido
Prancūzija	FR	Le numéro d'identification à la taxe sur la valeur ajoutée
Airija	IE	Value added tax identification no.
Italiija	IT	Il numero di registrazione IVA
Liuksemburgas	LU	Le numéro d'identification à la taxe sur la valeur ajoutée
Nyderlandai	NL	BTW – identificatienummer
Austriija	AT	Umsatzsteuer – Identifikationsnummer
Portugaliija	PT	o número de identificacao para efeitos do imposto sobre o valor acrescentado
Suomija	FI	Arvonlisaverorekisterointinumero Mervärdesskatteregistreringsnummer (momsregistreringsnummer)
Švedija	SE	Mervärdesskatteregistreringsnummer (momsregistreringsnummer)
Jungtinē Karalystē	GB	Value added tax identification no.

TIESIOGINIAI MOKESČIAI

Netiesioginiai mokesčiai reikalauja tam tikro harmonizavimo lygio, kadangi jie įtakoja laisvą prekių judėjimą ir paslaugų teikimo laisvę. Kitaip yra su tiesioginiais mokesčiais, ir EB Sutartis specialiai nenumato jų suvienodinimo.

Kai kurių tiesioginių apmokestinimo aspektų iš tiesų ir nereikia harmonizuoti ar koordinuoti, tad jie paliekami pačių valstybių narių žiniai.

Vis dėlto sunku suprasti, kodėl korporaciniai mokesčiai, kurie gali turėti konkurenciją iškreipiantį poveikį, nėra jau įtraukti į Sutarties nuostatas. Teisinis tiesioginių mokesčių, įskaitant ir korporacinį mokestį, harmonizavimo pagrindas yra labai silpnas. 94 straipsnis, kuris numato priemones, susijusias su vidaus rinkos įkūrimu ir veikla, yra vienas iš kelių su minėta problema susijusių straipsnių. Teisinės ir administracinės nuostatos, numatytos šiame straipsnyje, vis dėlto remiasi vieningumo principu. 293 straipsnis taip pat susijęs, kadangi jis įpareigoja valstybes nares eiti į derybas su kitomis valstybėmis narėmis, siekiant užtikrinti dvigubo apmokestinimo Bendrijos viduje panaikinimą. Be to, Bendrijos teisėkūra neatkreipia dėmesio į tai, kad yra daug reglamentų, kuriuos derėtų priimti. Jų vietoje tankus dvišalių apmokestinimo sutarčių tinklas - susijęs tiek su valstybėmis narėmis, tiek ir su trečiosiomis šalimis - apima pajamų judėjimo tarp valstybių apmokestinimą.

Korporacinis mokestis

Skirtingos valstybių narių mokesčių sistemos gali įtakoti su investicijomis susijusius įmonių sprendimus ir iškreipti konkurenciją.

Diskusija apie korporacinį mokestį Europos Sąjungoje siekia pašalinti dvigubą sieną kertančių pajamų apmokestinimą ir harmonizuoti tris korporacinio mokesčio komponentus: tarifus, įvertinimo bazę ir administracinę surinkimo sistemą.

Europos Parlamentas pabrėžia, kad pagrindinis principas šioje srityje turi būti tai, kad kiekviena įmonė turi mokėti teisingą mokesčių dalį kaip savo pareigą ir indėlį į visuomenę, o taip pat teigia, kad pagrindinis prioritetasis šioje srityje yra vienodų

pagrindinių terminų - apmokestinimo bazė, pelnas, nuostolis, apmokestinamos pajamos, nurašymo taisyklės ir kt. - sukūrimas.

Faktiškai yra poreikis harmonizuoti pagrindinius valstybių narių korporacinio mokesčio sistemų komponentus.

Korporacinio mokesčio srityje egzistuojančios taisyklės, reglamentuojančios dvigubo apmokestinimo sumažinimą ar panaikinimą, yra labai svarbios. Tradicinė sistema, vienodai apmokestinanti įmonės pelną ir akcininkams paskirstytą pelną, yra priimta Belgijoje, Danijoje, Nyderlanduose ir Švedijoje. Sistema, supriešinanti pelno paskirstymo atveju mokamą korporacinio mokesčio dalį su akcininkų pajamų mokesčiu, naudojama Jungtinėje Karalystėje, Airijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje. Skirtingai nei Vokietija, kurios sistemoje numatyti įvairūs mokesčių tarifai, Italija, Suomija ir Prancūzija naudoja pilno išskaičiavimo sistemą akcininkams.

EUROPOS VALIUTŲ SAJUNGA

20 amžiaus pabaigoje, Europos valiutų sąjunga ir bendra nacionalinių ekonomikų integracija kelia Europai naujus socialinius, politinius ir ekonominius iššūkius. Euro pateikimas 1999 metais atvedė Europą į naują integracijos lygį, kuris turi ir turės visuotinį ekonominį poveikį. Tikimasi, kad remiantis moderniomis technologijomis, 21 amžius bus elektroninių ir virtualių tinklų era, kurioje vykstantis globalizacijos procesas sąlygos naują kapitalo rinkos struktūrą.

Gyventojų skaičius Euro zonoje siekia maždaug 300 milijonų žmonių, taigi gyventojų joje yra daugiau nei Jungtinėse Valstijose (apytiksliai 270 milijonų) ir daugiau nei dvigubai daugiau nei Japonijos gyventojų. Apskritai Euro zonos BVP 1999 metais, siekiantis 7 trilijonus dolerių, yra mažesnis nei JAV 9 trilijonai. Atsižvelgiant į žemesnį BVP lygį ir didesnį gyventojų skaičių, vidutinis BVP vienam asmeniui Euro zonoje buvo beveik ketvirtadaliu žemesnis nei JAV: 24,000 \$ vienam asmeniui, lyginant su 33,000 \$ Jungtinėse Valstijose.

Europos Sąjunga dabar yra paskutinėje kelionės į Ekonominę ir valiutų sąjungą fazėje. Trejų metų pereinamasis laikotarpis baigsis vidurnaktį 2001 m. gruodžio 31 d. Nuo 2002 m. sausio 1 d. bankai leis tik Euro banknotus ir monetas. Valstybės narės stengsis užtikrinti, kad didžioji dalis grynųjų pinigų keitimo į eurus bus atlikta per dvi savaites nuo sausio 1 d., ir kad iki 2002 m kovo pradžios nacionalinių banknotų ir monetų išėmimas bus baigtas.

Įmonės visada yra veikiamos didesnio kiekio ekonominių veiksnių. Palūkanų normų, infliacijos ir valstybės išlaidų įmonės negali kontroliuoti, tačiau visa tai įtakoja jų planus ir konkurencingumą. Kaip Euro įvedimo pasekmė, įmonės, prekiaujančios su kitomis šalimis, prisijungiančiomis prie vieningos valiutos zonos, daugiau nesusidurs su kainų kilimu ir kritimu, nulemtais valiutų kursų svyravimų. Bendra valiuta taip pat reiškia bendrą piniginę politiką - kitaip sakant, bendrą palūkanų normą. Svarbu, kad Europos įmonės suprastų, jog Europos valiutų sąjunga yra konkurencijos aplinkoje. Tai daro poveikį ne tik įmonėms Euro zonoje, bet taip pat ir kitose šalyse, neprisijungusiose prie vieningos valiutos, kaip, pavyzdžiui, Didžioji Britanija.

Euro zonoje reikia atsižvelgti į tris svarbius veiksnius:

- Mažesnės sandorių išlaidos
- Neužtikrintumo dėl valiutų kurso pašalinimas
- Aiškūs kainų skirtumai

Ką šie pokyčiai reiškia smulkioms ir vidutinėms įmonėms?

- Padidina tarpvalstybinę konkurenciją

Jei Europos valiutų sąjunga palengvina tarpvalstybinę prekybą, tuomet įmonės tose šalyse, kurios prisijungė prie bendros valiutos zonos, susiduria su konkurentais iš užsienio firmų. Tuo tarpu, atsiranda galimybių imtis verslo užsienyje. Įmonės šalyse, esančios už Euro zonos ribų, norinčios eksportuoti į šalis, priklausančias Europos valiutų sąjungai, turi konkuruoti su firmomis iš vieningos valiutos zonos, kurios naudoja tą pačią valiutą kaip ir pirkėjas.

- Tarpvalstybiniai susivienijimai ir kitos bendros įmonės

Padidėjusi konkurencija padidina ryšių su kitomis įmonėmis būtinumą, o vienos valiutos naudojimas tuos ryšius daro paprastesnius.

- Tarpvalstybinė rinkodara ir kainų nustatymas

Europos valiutų sąjungos viduje visos kainos nustatomos ta pačia valiuta, ta pačia verte. Todėl tampa sunkiau pardavinėti skirtingomis kainomis skirtingose šalyse. Kainų pokyčiai, kai kainos nurodytos eurai, labai skiriasi nuo kainų svyravimų, kai buvo nurodoma nacionalinėmis valiutomis. Todėl reikia peržiūrėti ir pataisyti produktų padėties nustatymo ir kainų strategijas bei kainų nustatymo strategijas skirtingose rinkose.

- Platinimas ir pirkimas

Bendros valiutos dėka alternatyvūs planai tampa paprastesni ir pigesni. Nebėra būtina pasirinkti platinimo centrus ir tiekėjus skirtingų valiutų pokyčiams derinti. Eurui pakeitus skirtingas valiutas, įmonės bus apsaugotos nuo rizikos, susijusios su valiutų keitimu.

- Finansų rinkimas

Bendra valiuta taip pat reiškia didesnes galimybes įmonėms, ieškančioms finansų. Euro obligacijų ir akcijų rinkos turi potencialą būti patrauklesnės negu pakeistosios rinkos.

- Investicijos

Daug veiksnių lemia sprendimus dėl investicijų - savo šalyje ar užsienyje. Bendra valiuta ir jos nulemti pokyčiai konkurencijoje, veikia su investicijomis susijusius sprendimus.

Apskritai, galima teigti, kad naujos galybės ir nauji pavojai iškyla daugeliui įmonių - ypač (tačiau ne vien) tose šalyse, kurios prisijungė prie Europos valiutų sąjungos.

Dėl toli siekiančių naujos valiutos pasekmių aukščiausioje vadyboje reikia atidžiai atsižvelgti tiek į techninius, tiek ir į organizacinius perėjimo prie kitos valiutos ir pasikeitusios konkurencijos situacijos aspektus. Įgyvendinimas gali būti deleguotas kitoms įstaigoms, tačiau tuomet turi būti reguliariai prižiūrimas. Aiškų atsakomybės ir tikslų apibrėžimas yra ypač svarbus, kalbant apie euro įvedimą, kadangi:

- Euro įvedimas susijęs su kiekviena įmonės veiklos sritimi
- Perėjimo prie Euro projektas truks iki dvejopos valiutos fazės pabaigos 2002 vasario 28 d.
- Pasiruošimai Eurui yra rimtas įmonės problemų sprendimo sugebėjimų santykiuose su klientais ir investuotojais bei susidūrus su konkurencija išbandymas.
- Daug įmonių naudoja perėjimą prie kitos valiutos kaip galimybę iš naujo įvertinti savo poziciją ir iš naujo apgalvoti savo tikslus.

Norėdamos kiek įmanoma sumažinti savo veiklos nutraukimo galimybę, smulkios ir vidutinės įmonės turėtų pereiti prie Euro vėliausiai iki 2001 m. gruodžio 31 d. Tai bus vienintelis būdas garantuoti paslaugų tiekėjams ir klientams tęstinumą.

Pasiruošimas laiku yra gyvybiškai svarbus sėkmingam ir neskausmingam perėjimui prie naujos valiutos. Būtinoms priemonėms, kurių reikia imtis, būtų apmokymas,

supažindinimas su naujais banknotais ir monetomis. Pavyzdžiui, dirbantiems su grynaisiais pinigais reikės specialaus apmokymo ir informacijos, kad jie susipažintų su naująja valiuta. Informuoti savo personalą - taip pat vienas iš svarbesnių sėkmingo perėjimo prie Euro veiksnių.

Įvedant vieningą valiutą, mes galime tikėtis tolesnės ekonominės integracijos tarp šalių, kurios sudaro Europos Sąjungą. Viena iš paskutinių kliūčių laisvam prekių ir paslaugų judėjimui - vietinės valiutos ir galimybės kiekvienai šaliai saugoti savo rinką monetarinės ir fiskalinės politikos pagalba, išnyks. Įmonės, veikiančios Europos Sąjungoje daugiau nebeturės valiutų keitimo rūpesčių. Pirkimo ir pardavimo kainos bus išreikštos eurai, o tai neabejotinai palengvins komercinę ir finansinę daugumos įmonių vadybą. Ypač tai svarbu smulkių ir vidutinių įmonių, paprastai neturinčių pakankamų finansinių, žmogiškųjų ir techninių resursų veikti iššūkių ir naujų galimybių aplinkoje, atveju.